

W I A D O M O Ś C I   P O L S K I E

Prywatny informator periodyczny dla uchodźstwa polskiego.

- LONDYN - radio 24.3. Gdy polskie władze wojskowe ogłosiły wśród pilotów polskich ochotniczy zapis do eskadr, które miały wziąć udział w walkach w Tunisie, liczba zgłoszeń przekroczyła pięciokrotnie ilość przydzielonych Polakom miejsc. Wielu pilotów polskich walczących w Tunisie posiada angielskie i polskie odznaczenia wysokiej klasy. Pobyt ich na froncie tuniskim ma przejściowy charakter: będą oni następnie przydzieleni do armii polskiej na bliskim Wschodzie. Armia ta przygotowuje się spieszenie do wyruszenia w pole.

- LONDYN - radio 25.3. Na konferencji alianckiej uzasadniał prem. Sikorski plan powojennych federacji europejskich. Pan premier scharakteryzował ten plan jako nieodzowny warunek istnienia trwałego pokoju. Związek Polski z Czechosłowacją i Jugosławii z Grecją byłyby pierwszymi ogniwami takich federacji. Po konferencji prem. Sikorski odbył dłuższą rozmowę z arcybiskupem Nowego Yorku Spelmanem, któremu przedstawił obecną sytuację katolików pod okupacją niemiecką w Polsce.

- LONDYN - radio 26.3. Żydzi z Peru i Chile nadesłali rządowi polskiemu podziękowanie za wysiłki czynione w sprawie żydowskich obywateli Polski, podkreślając szczególnie opiekę, jaką rząd polski otoczył dzieci żydowskie uratowane z Rosji.

- LONDYN - radio 28.3. Prasa amerykańska zamieściła artykuł gen. Sikorskiego, który podkreśla konieczność utworzenia federacji europejskich, jako jedynego środka, który może zapobiec trzeciej wojnie światowej. Pomimo krzywd doznanych od Rosji - pisze p. premier - Polska jest zawsze gotowa współpracować ze swym wielkim sąsiadem wschodnim i tylko od Związku Sowieckiego zależy, jak ułożą się polsko-rosyjskie stosunki.

- LONDYN - radio 29.3. Rada Ministrów otrzymała od miarodajnych czynników w kraju zawiadomienie, że kraj solidaryzuje się całkowicie z deklaracją rządu w sprawie stosunków polsko-rosyjskich i wschodnich granic Polski.

LONDYN - radio 29.3. Królewska para angielska wydała w Buckingham Palace przyjęcie dla gen. Sikorskiego, pani Sikorskiej, wszystkich członków rządu polskiego oraz ich małżonek.

- LONDYN - Reuter 30.3. Prem. Sikorski wygłosił mowę, w której oświadczył: Jeśli z końcem wojny nie będą uszanowane nasze prawa, jeśli nie będzie uwzględniona nasza długa i wierna służba dla sprawy wolności, wszyscy Polacy, bez różnicy przekonań politycznych lub wyznania, połączą się aż do ostatniego, aby odeprzeć wszelkie roszczenia skierowane przeciw naszej suwerenności i całości naszych granic, bez względu na to, skąd by te roszczenia pochodziły.

Wojna nie zostanie rozstrzygnięta - mówił dalej p. premier - jedynie przez zdarzenia na froncie wschodnim, lecz również na polach bitew w Europie, przyczym wszystkie sprzymierzone armie wezmą udział w tych walkach. Po wojnie winni alianci przystąpić do zupełnego i jednostronnego rozbrojenia Niemiec, złamać ich zdolność prowadzenia wojny i przeszkolić niemiecki naród. Związek państw w środkowej i wschodniej Europie, związek utrzymujący przyjazne stosunki z Sowiecami, winien stanowić gwarancję przeciw nowym niemieckim napaściom i stworzyć sferę, która sprzyjać będzie gospodarczej i politycznej współpracy z zachodnimi demokracjami ku obopólnej korzyści.

- LONDYN - radio 30.3. W marcu odbył się w Londynie dla nauczycieli szkół angielskich dwudniowy kurs wykładów o Polsce. Wykłady obejmowały tematy historii polskiej i z dziedziny spraw gospodarczych oraz oświatowych. Wykładów słuchało 200 osób, które zasypały następnie prelegentów licznymi pytaniami świadczącymi o żywym zainteresowaniu tematem.

- ANKARA - Niemiecka agencja prasowa EUROPAPRESS donosi z Ankary, że rząd sowiecki zakazał Polakom znajdującym się na terenie Związku Sowieckiego wyjazdu z granic państwa. Powtarzając tę wiadomość, zwracamy jednak uwagę, że źródła, z którego ona pochodzi, nie należy darzyć zaufaniem.

K R O N I K A

-.- N a f r o n c i e w s c h o d n i m u s t a ł y w i e k i e o p e r a c j e . Niemcy nie wyparli przeciwnika z okręgu Kurska, Rosjanie nie doszli do Smoleńska, aczkolwiek podejmują jeszcze w tym kierunku pewne próby. Obserwatorzy angielscy podkreślają, że do strat niemieckich trzeba doliczyć również i zawiedzione nadzieje. Niemcom nie dano czasu na wydobywanie ani jednej beczki ropy z majkopskiego zagłębia, a wojskom niemieckim ani chwili odpoczynku przed jeszcze uciążliwymi walkami, jakie czekają je w roku bieżącym.

-.- W T u n i s i e p a d ł a n a j w a ż n i e j s z a r e d u t a R o m m l a : n a d l i n i ą M a r e t h p o w i e w a b r y t y j s k a f l a g a . O d d z i a ł y V I I I a r m i i d o s z ł y d o G a b ę s , a z a t y m d o m o r z a i ś c i g a j ą c o f a j ą c e s i ę w ą s k i m k o r y t a r z e m p r z y m o r s k i m w o j s k a o s i . R a d i o a l g i e r s k i e d o n o s i o w y l ą d o w a n i u A n g l i k ó w w S f a x . M o g ł o b y t o o z n a c z a ć p r z e c i ę c i e l i n i i o d w r o t u . D r u g i z k o l e i p i e r ś c i e Ń p o z y c j i n i e m i e c k i c h m a p o s t a ć ł u k u z w r ó c e n e g o t y m c z e m k u m o r z u . L e w e s k r z y d ł o t e g o ł u k u b r o n i s i ę p r z e d n a t a r c i e m V a r m i i a m e r y k a Ń s k i e j , k t ó r a z G a f s y p r z e z S e n e d i M a k n a s s y p r z e - n i e z b y t c o p r a w d ą s z y b k o - r ó w n i e ż k u m o r z u . D a l e j n a p ó ł n o c y , n a p r z e c i w I a r m i i b r y t y j s k i e j , k t ó r a d o p i e r o s z y k u j e s i ę d o s k o k u , s t o i k o r p u s v . A r n i m a , z a s ł a n i a j ą c g ł ó w n e c e l e o f e n z y w y a l i a n c k i e j : m . T u n i s i B i b e r t ę . Z t ą g r u p ą v . A r n i m a b ę d z i e s i ę t e r a z u s i ł o w a ł p o ł ą c z y ć u s t ę p u j ą c y k u p ó ł n o c y R o m m e l , b y s t o c z y ć o s t a t e c z n ą w a ł k ę o n i e m i e c k i p r z y c z ę t e k w A f r y c e . C z e k a g o t u w n a j l e p s z y m r a z i e p r ó b a n i e m i e c k i e j D u n k i e r k i , w n a j g o r s z y m - l o s a r m i i n i e m i e c k i e j p o d S t a l i n g r a d e m . N i e n a l e ż y j e d n a k p r z y p u s z c z a ć , b y n a s t ą p i ł o t o b ł y s k a w i c z n i e .

-.- G e n . M o n t g o m e r y , w r o z k a z i e w y d a n y m d o o d d z i a ł ó w V I I I a r m i i p o w i e d z i a ł : N i e z a t r z y m a m y s i ę i n i e z w o l n i m y k r o k u , d o p ó k i n i e z d o b ę d z i e m y T u n i s u , a w r ó g n i e s k a p i t u l u j e , l u b n i e z o s t a n i e z e p c h n i ę t y d o m o r z a . O p e r a c j e n a s z e s ą p o c z ą t k i e m k o Ń c a k a m p a n i i w p ó ł n o c n e j A f r y c e . Z u f n o ś c i ą w B o g a i n a s z ą s ł u s z n ą s p r a w ę k r o c z y m y k u z w y c i ę s t w u . N a p r z ę d , n a T u n i s !

-.- P o p r z e r w i e w y w o ł a n e j n i e s p r z y j a j ą c ą p o g o d ą , l o t n i c t w o b r y t y j s k i e w z n o w i ł o s w e w i e l k i e n a l o t y n a N i e m c y . W n o c y z s o b o t y n a n i e d z i e ł e i z p o n i e d z i a ł k u n a w t o r e k B e r l i n p r z e ż y ł d w a n i e z m i e r n i e c i ę ż k i e a t a k i , p r z y c z y m u c i e r p i a ł o m . i n . l o t n i s k o T e m p e l h o f i p o ł o ż o n e n a n i m h a n g a r y . D z i e n n i k i a n g i e l s k i e w y r a ż a j ą p r z e k o n a n i e , ż e w s k u t e k z a b i e g ó w w ł a d z R z e s z y , s p o ł e c z e Ń s t w o n i e m i e c k i e p o z a B e r l i n e m n i e w i e o l o s i e , j a k i s p o t k a ł s t o l i c ę . W n o c y n a w t o r e k b o m b a r d o w a n o r ó w n i e ż z a g ł ę b i e R u r y .

-.- D ł u g o d y s t a n s o w y b o m b o w i e c a m e r y k a Ń s k i , k t ó r y s k o n a ł o s t a t n i o b e z ł ą d o w a n i a p r z e l o t u 12.000 k m z B r i s b a n e w A u s t r a l i i d o S a n F r a n c i s c o , m ó g ł b y s ł u ż y ć d o b o m b a r d o w a n i a J a p o n i i z ł ą d o w y c h b a z a m e r y k a Ń s k i c h . O b a w y t e w y p o w i e d z i a ł s z e f p r a s o w y n a c z e l n e g o d o w ó d z t w a j a p o Ń s k i e g o g e n e r a ł a J a h a g i , w s k a z u j ą c n a t o , ż e w y s p y A l e u c k i e , A r c h i p e ł a g S a l o m o n a i w y s p y M i d w a y o d d a l o n e s ą o d J a p o n i i ' z a l e d w i e ' o 5.000 k m . N a d a j ą s i ę o n e z a t y m n a b a z y w y p a d o w e d l a t e g o r o d z a j u o f e n z y w y . T a k - k ą t w i e j b y ł o z a c z ą ć t ę w o j n ę , n i ż j ą s k o Ń c z y ć .

-.- M i n . E d e n o ś w i ą d c z y ł : ż e n i e n a l e ż y o c z e k i w a ć s e n s a c y j n y c h w y n i k ó w j e g o p o b y t u w S t . Z j e d n o c z o n y c h . E d e n d o d ą ł : D o ś w i ą d c z e n i a o k r e s u m i ę d z y p i e r w s z ą a o b e c n ą w o j n ą ś w i ą t o w ą u c z ą n a s , ż e ż a d e n n a r ó d n i e m o ż e u c i e k n ą ć s i ę w s w y c h g r a n i c a c h i ż y ć n a d z i e j ą , ż e u d a m u s i ę t r w a ć w b e z p i e c z e Ń s t w i e . M u s i m y p o s t a r a ć s i ę o t o , b y p o z b a w i e n i w s z e l k i c h s k r u p u ł ó w p r z y w o d c y n i e b y l i w i ę c e j w s t a n i e u w i k ł ą ć s w e n a r o d y w w o j n ę i s k a z a ć c a ł y ś w i ą t n a t a k i e n i e s z c z ę ś c i a . P r z e d s i ę w ę z m i e m y k r o k i z m i e r z a j ą c e d o f i z y c z n e g o u n i e m o ż l i w i e n i a t a k i e j e w e n t u a l n o ś c i p r z e z p r z y m u s o w e r o z b r o j e n i e z b r o d n i c z y c h n a r o d ó w . Ś w i ą t c y w i l i z o w a n y n i e b ę d z i e j u ż n i g d y t o l e r o w a ł j e d n o s t r o n n e g o p r y w a n i a t r a k t a t ó w . D y k t a t o r z y z a w d z i ę c z a j ą s w ą w ł a d z ę t e m u , ż e z a p r o w a d z o n y p o p o p r z e d n i e j w o j n i e s y s t e m b e z p i e c z e Ń s t w a m i ę d z y n a r o d o w e g o n i e o p i e r a ł s i ę n a r e a l n e j s i l e . J e ś l i r a z j e s z c z e m i e l i b y ś m y p o p e ł n i ć t e n b ł ą d - n i e z a s ł u g u j e m y n a z w y c i ę s t w o . D l a s p e ł n i e n i a o c z e k u j ą c y c h n a z a d a Ń t r z e b a c a ł e g o w y s i ł k u , n a j a k i z d o b y ć s i ę m o g ą A m e r y k a , W i e l k a B r y t a n i a , R o s j a i C h i n y o r a z p o z o s t a ł e s p r z y m i e r z o n e n a r o d y . J e d n o ł ą c z y n a s h a ś ł o : w o l n o ś ć , j e d n e c e l e : c a ł k o w i t e i b e z s p o r n e z w y c i ę s t w o , j e d n o z a d a n i e : d o p r o w a d z e n i e d o s p r a w i e d l i w e g o i t r w a ł e g o p o k o j u .

Min. Eden oświadczył również, że Anglia nie ma w odniesieniu do żadnego kraju jakichkolwiek tajemnych zobowiązań i że nie złoży broni przed bezwarunkową kapitulacją wszystkich swych wrogów.

-.- G a r d n e r C o w l e s , naczelnik wydziału w amerykańskim woj-
skowym biurze prasowym, oświadczył: Wiemy, że Rosja domagać się będzie zmian
terytorialnych, które dawałyby jej wygodne do obrony granice. Byłoby łatwiej
znaleźć rozwiązanie tego problemu, gdyby Rosja była rzeczywiście przekonana,
że Stany Zjednoczone są naprawdę zdecydowane współpracować z pozostałymi mo-
carstwami w dziele utrzymania pokoju.

-.- A l e k s a n d e r K o r n i e c z u k , członek najwyższej ra-
dy sowieckiej Ukrainy, który z końcem lutego wystąpił z ostrym artykułem od-
noszącym się do polskiej polityki, zamianowany został wiceministrem
/wicekomisarzem/ spraw zagranicznych Związku Sowieckiego.

Z - K R A J U

.....

Podziemna robota w Polsce. rpl 23.3.

Uzbrojeni partyzanci polscy dokonali w Pińsku napadu na więzienie, skąd
uwolnili 54 więźniów. W podobny sposób uwolniono część więźniów politycznych
z więzień w Kielcach, Łonży, Końskiem i Biłymstoku. Pomimo zdwojonej czuj-
ności władz, napady na więzienia nie ustają.

Ponos dla dezertersów. Times 25.3.

Polskie organizacje konspiracyjne udzielają pełnowej pomocy dezertersom
znajdującym się na froncie wschodnim oddziałów włoskich, węgierskich,
rumuńskich, jak również słowackich. Zjednoczony komitet wszystkich polskich
organizacji podziemnych rozplakował w nocy na 16 marca na murach Warszawy
i innych miast polskich proklamację stwierdzającą, że dezertersów tych jest
co więcej i wzywającą Polaków, by odnosili się do nich jak najuprzejmiej,
okazywali im wszelką pomoc, dawali im schronienie, żywność, odzież cywilną
i przewodników. Gestapo zrywa pilnie te plakaty, lecz następnej nocy niewidzial-
na ręka nalepia nowe.

Walka z branką. Times 29.3.

Uzbrojone oddziały polskie toczą walkę z branką ludności polskiej z
Gen. Gubernatorstwa na roboty do Niemiec. Partyzanci przeszkadzają poborowi
i wysyłce pobranych.

Mordowanie Żydów. rpl 26.3.

Okupanci wymordowali resztę Żydów w getach w Radzyminie, Szczercu i So-
bolevie. Jak podają pisma niemieckie, w Brzezinach, "wobec usunięcia wszyst-
kich Żydów", zburzono miejscową synagogę. Zwracamy uwagę, że Radzymin i Szcz-
ercz nie były wymienione przez Niemców jako miasta zawierające geta żydowskie,
lub jako t.zw. "miasta żydowskie" /Judenstädte/, które w całości swej stano-
wią geta. PAT podaje, że z geta warszawskiego nadszedł tragiczny apel o jak
najspieszniejszą pomoc. Niemcy postanowili przed wiosną b.r. opróżnić całkowi-
cie warszawskie geto i stosują metodycznie bestialskie mordy. Doprowadzeni
do całkowitej rozpacz Żydzi stawiają gdzieś opór. Przy opróżnianiu
jednego z wielkich domów na Nalewkach wywiązała się istna walka. Niemcy uży-
li karabinów maszynowych. Przez 3 dni trwał rzeź Żydów. Następnie wywieziono
1.000 Żydów w nieznanym - jak zawsze - kierunku. Autorzy apelu błagają, by
wrócić się do papieża z prośbą o interwencję i uratowanie reszty Żydów od
straszliwej zagłady.

Partyzantka chłopska. rpl 27.3.

Z końcem lutego i początkiem marca wybuchły w pewnych okęgach Lubel-
skiego wojny rozruchy chłopskie. Zrozpaczeni wsiadaniem i branką do prac w
Rzeszy; chłopci uciekali w las i rozpoczęli partyzantkę. Niemcy sprowadzili
polsko i rozpoczęli akcję przeciw partyzantom. Walki tego rodzaju powtarza-
ją się stale. Stłumione w jednym miejscu, wybuchają w innym. Zagrożeni wy-
siedzeniem chłopci sami podpalają swe zagrody, uchodzą w lasy, powiększają
skrytki partyzantów i niszczą mosty, torw kolejowe, połączenia telegraficzne
i t.p.

Robotnicy polscy do Niemiec: GK 17.3.

Niemiecka prasa podaje, że 13 marca odszedł z dworca w Krakowie pociąg
500 robotnikami do Niemiec. Był to 2.000-ny pociąg z robotnikami z Gen.
Gubernatorstwa i transport ten dopełnił i przekroczył liczbę miliona osób
wiezionych do Rzeszy. Odjeżdżających "odprowadzał" sam gen. gubernator
H. Frank, który obdarował 3 osoby z transportu upominkami: złotym zegarkiem,
srebrnym łańcuszkiem na szyję i srebrną papierośnicą. Wiadomość powyższa nie godzi się
z poprzednio podaną przez nas informacją pochodzącą z pewnego dziennika ber-
lińskiego, który twierdził, że do końca stycznia przybyło do Rzeszy 1.170.000

robotników z Gen. Gubernatorstwa. W świetle cyfr pochodzących z kolejnych okresów miesięcznych należy jednak przypuszczać, że raczej obecnie przytoczona wiadomość, a nie poprzednia odpowiada prawdzie.

Godziny policyjne dla Polaków. GK 25.3.

W Gen. Gubernatorstwie wprowadzono dla 'miejscowej ludności' godziny policyjne, poza którymi nie wolno opuszczać mieszkań. Osoby udające się do pracy nocnej otrzymują przepustki. Zarządzenie to ma swoją wymowę. Potwierdza ono wiadomości o rozruchach i towarzyszących każdemu Niemcowi uczuciach niepokoju. Ponadto nasuwa ono przypuszczenie, że okupanci chcą zapobiec ukrywaniu się Polaków przed branką nocną do robót w Niemczech. W Poznaniu godziny policyjne dla Polaków obowiązują od dawna. W kwietniu nie wolno będzie przebywać poza domem od godz. 21 do godz. 5, a w restauracjach i gospodach po godz. 20.

Niemieckie pozdrowienie. OS 3.3.

OBERSCHLESISCHE ZEITUNG stwierdza z żalem i oburzeniem, że na ulicach Antowic słyszy się jeszcze tu i ówdzie język polski i zapowiada, że Niemcy karzą sobie każdy wypadek bezcelnego używania języka polskiego. Wypadki takie ma służyć pismu demaskować i denuncjować. "Prawdziwy Niemiec używa tylko niemieckiego języka i wita się niemieckim pozdrowieniem 'Heil Hitler'. Kto postępuje inaczej, niech się nie dziwi, że będzie uważany za Polaka i odpowiednio potraktowany". Słowa te są wyraźnie skierowane do przeszło milionowej rzeszy Polaków, których zapisano na listy narodowości niemieckiej.

Omentarze i pomniki. GT 20.3.

Przed 2 lata kanclerz Hitler powołał do życia komisję, której polecił zająć się rozplanowaniem i urządzeniem pomników i omentarzy dla poległych w tej wojnie żołnierzy niemieckich. Komisja ta opracowała m.in. plan budowy monumentalnego pomnika nad Wisłą. Pomnik ten nazwanoby 'grodem żołnierskim' /Soldatenburg/. Służyłby on pamięci Niemców poległych w kampanii polskiej. Staraniem tej komisji urządzono i ozdobiono artystycznie omentarze żołnierzy niemieckich pod Bielskim i pod Mławą.

CO PISZA O NAS INNI.

STOCKHOLMS EXTRABLADET

podaje dn. 25 marca zdjęcie polskich comandos i streszcza mowę min. Raczyńskiego.

AFTONBLADET

zaleca władzom szwedzkim nabycie statku polskiego "Dar Pomorza", do którego, jak sądzi, Szwecja ma pewne prawa, gdyż jakoby ponosiła przez prawie 4 lata koszty jego utrzymania. W jednym z następnych numerów pisma ukazało się jednak oświadczenie przysługujące, że statek "Dar Pomorza" - który nie jest okrętem wojennym i stanowi własność polskiego ministerstwa przemyślnictwa i handlu - nie jest internowany, że na utrzymanie statku i jego obsługi Szwecja niełoży ani grosza, że wszystkie związane z tym koszty ponosi całkowicie rząd polski.

AFTONTIDNING

zamieszcza 29 marca wiadomości o walkach partyzanckich w Lubelszczyźnie.

SVENSKA MORNINGBLADET

podaje dn. 30 marca, że międzynarodówka socjalistyczna wspólnie z zarządem Polskiej Partii Socjalistycznej złożyła ostry protest przeciw straceniu Altera i Ehrlicha i oświadczyła wszystkie fakty o szczegółach tej sprawy.

Z E Ś W I A T A

Mocarstwa i mniejsze państwa.

Artykuł wstępny londyńskiego TIMES z dn. 23.3. zawiera rozważenia na temat roli, jakie przypadnie po wojnie mocarstwom i mniejszym państwom. Times wychodzi z założenia, że po wojnie winno być nie mniej niepodległych państw, niż było ich przed wojną, lecz że ich niezależność winna być ograniczona wzajemną zależnością. Ponieważ 'wzajemna zależność' między mocarstwami i

mniejszych państwami nie ograniczałaby prawdopodobnie swobody działania mocarstw, natomiast mogłaby wpływać krępująco na swobodę decyzji mniejszych partnerów, artykuł **TIMES** wywołał szereg replik. Holenderski minister spraw zagranicznych van Kleffens wystąpił z oświadczeniem, że mniejsze państwa całkowicie zasłużycy na zupełną niezależność, że nie z ich winy wynikła wojna, że cierpią one wskutek błędów popełnionych właśnie przez wielkie mocarstwa i że Anglia nie przystąpiła do wojny dla pięknych oczu Polski. Czeski minister spraw zagranicznych Ripka - jak to podaliśmy w poprzednim numerze **WIADOMOŚCI POLSKICH** - protestuje przeciw temu, by mniejsze państwa miały składać na rzecz pokoju większe ofiary, niż mocarstwa.

Zachodni sąsiedzi Rosji.

NEW YORK TIMES sądzi, że opinia amerykańska nie jest obojętna na sprawy zmian terytorialnych i losu mniejszych państw wzdłuż zachodniej granicy Rosji. Opinia Stanów Zjednoczonych nie mogłaby patrzeć przychylnie na transakcję "kupna zaufania i współpracy Rosji" za cenę losu tych państw. Taka polityka przypomina Chamberlainowski system uspakajania silnych kosztem słabych. **NEW YORK TIMES** wierzy, że Stany Zjednoczone winny zająć i zajmą zdecydowane stanowisko w obronie Karty Atlantyckiej, która ustala zasadę, że po tej wojnie nie będzie żadnych zmian terytorialnych bez swobodnie wyrażonej zgody zainteresowanych narodów i że małe państwa mają prawo decydowania o swym ustroju.

Oczy ku gwiazdom, stopy na ziemi.

Wiceminister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych Sumner Welles oświadczył: Plany sprzymierzonych państw na powojenne urządzenie świata winny być kreślone w świetle doświadczeń i zdrowego rozsądku oraz w duchu sprawiedliwości, demokracji i tolerancji. Plany te winny kreślić ludzie, którzy oczy kierować będą ku gwiazdom, lecz stopami kroczyć będą po ziemi.

A zatem wszystko w porządku...

Ilja Ehrenburg, sztandarowy pisarz i publicysta sowiecki uważa, że rzymskie tęsknoty do pokoju są tylko pozorne, że rozmowy na ten temat są po prostu towarem przeznaczonym na eksport, a mianowicie do Stanów Zjednoczonych. Na marginesie tej sprawy publicysta rosyjski pisze: Nie stawiamy sobie za cel zniszczenia Finlandii. Chcemy tylko zniszczyć siłę militarną napastników i unicestwić ich "nowy porządek". Nie chcemy narzucać innym państwom naszej idei. Nie ubiegamy się o to, co należy do innych. Chcemy uwolnić naszą ojczyznę i uniemożliwić ponowną napaść.

Stany Zjednoczone a Rosja.

Waszyngtoński korespondent londyńskiego dziennika **OBSERVER** telegrafuje, że min. Eden podczas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych zebrał sobie wiele trudu, by pozyskać zaufanie dla swej tezy, że Rosja będzie po wojnie współpracowała ze zrzeszonymi narodami na rzecz utrwalenia pokoju. Trudno ustalić - mówi dalej korespondent - jaki wpływ zapatrywanie to wywarło na waszyngtoński rząd. Dotąd jeszcze istnieje ogromna przepaść między opinią amerykańską a polityką rosyjską w sprawie ewentualnych roszczeń do półwyspu bałkańskiego i krajów bałtyckich. **NEW YORK TIMES** podkreśla, że gdyby Rosja zgodziła się zaakceptować postanowienia Karty Atlantyckiej w odniesieniu do małych państw, Ameryka byłaby skłonniejsza do współpracy, niż obecnie. Ambasador William Bullitt oświadczył, że Ameryka gotowa jest współpracować w odbudowie świata na zasadach wyrażonych w Karcie Atlantyckiej, lecz gdyby któryś ze sprzymierzonych narodził naruszył te zasady, naród amerykański dozna rozczarowania i powróci do polityki izolacjonizmu.

Wielka godzina wybija...

Londyński **TIMES** pisze dn. 29 marca w artykule redakcyjnym, że walka podziemna w okupowanych krajach przyjmuje gwałtowne formy. Niemcy wiedzą aż nadto dobrze, że w zdobytych obszarach nie mogą oni znaleźć ani kawałka niebezpieczeństwa, gdzie by mogli choć na chwilę odpocząć w atmosferze pewności. Niezachwieceni wiara w nadchodzącą godzinę zwycięstwa i wybawienia zahartowała dusze milionów tych, którzy cierpią w milczeniu i oczekują momentu do walki. Lecz ta walka za frontem i pod frontem wymaga nie tylko bohaterstwa i śmiałości. W równym stopniu wymaga ona organizacji i cierpliwości. Przedwczesne powstanie mogłoby wyjść na korzyść Niemcom. Natomiast, gdy wybije godzina, gdy wybrany zostanie właściwy moment, gdy dany zostanie znak - wówczas t.zw. europejska twierdza Hitlera zaatakowana zostanie jednocześnie z zewnątrz i z wewnątrz.

Wolne zwyczaje prasowe.

Gdy pewien prowincjonalny dziennik szwedzki poddał krytyce postępowanie niektórych władz wojskowych, oficer, który poczuł się dotknięty tą krytyką,

żądał od redaktora wyjawienia nazwisk osób, które udzieliły w tej sprawie informacji. Redaktor poskarżył się przełożonym władzom oficera, które uznały, że postępowanie oficera nie daje się pogodzić ze szwedzkimi pojęciami o wolności słowa, że zasady swobody prasy wymagają uszanowania dyskrecji w odniesieniu do nazwisk osób zwracających się do pism i że oficer nie miał prawa zwracać się do dziennika z jakimikolwiek żądaniami, ani poddawać cywilne osoby przesłuchaniu.

K O M U N I K A T   L O K A L N Y .

-x- Zarząd Polskiego Komitetu Pomocy w Szwecji ustanowił dn. 29 marca nowy skład Sekcji Kulturalno-Oświatowej w osobach p. prof. Zbigniewa Folejewskiego, p.dr. Ludwika Merza i p. Anny Zajączkowskiej.

-x- Koło Studiów Prawniczych zawiadamia, że we wtorek dn. 6 kwietnia o godz. 16 wygłoszony zostanie w "Ognisku" odczyt p.t. "Charakterystyka najdawniejszego prawa słowiańskiego". Goście wprowadzeni mile widziani.

-x- We wtorek dn. 28 marca odbył się w "Ognisku" konkurs deklamacji. Sąd konkursowy w składzie p. Ireny Patkowej, p. Antoniny Waśkiewiczowej i p. Zbigniewa Folejewskiego przyznał dwie równoległe pierwsze nagrody p. Janinie Halperson i p. Heldze Mintz. Drugą nagrodę otrzymał p. Wiktor Lewańczyk. Ponadto wypadła ocena publiczności, która oddała 33 głosy na p. Lewańczyka, 15 głosów na p. Halperson i 13 głosów na p. Mintz. P. Lewańczyk otrzymał zatem oprócz drugiej nagrody jury również pierwszą nagrodę publiczności. W grupie juniorów uznanie sądu konkursowego i nagroda przypadły p. Alicji Ryszkiewicz.

-x- Dn. 27 i 28 marca odbył się w Alwiku wielki popis gimnastyczny. W ramach popisu wykonano również szereg pieśni solowych przy akompaniamencie dr. Lucjana Bahra, którego zaprezentowano parotysięcznej publiczności szwedzkiej jako polskiego śpiewaka operowego, bawiącego przejściowo w Stockholmie.

-x- Od dn. 29 marca radio londyńskie nadeje audycje polskie o następujących godzinach: 1,15 - 5,20 - 6,20 - 7,20 - 8,20 - 11,15 - 16,45 - 19,15 - 22,15 i 24,15.

K A L E N D A R Z   K A R T K O W Y .

Nowe kartki:

T o w a r	K u p o n	Termin końcowy	każdy kupon ważny na zakup
Mleko	V 129 - V 132 R 29 - R 32	27.IV. 27.IV.	według dotychczasowych norm
Mięso	G 149 G 148 S 103 S 104 - S 106	28.IV. 28.IV. 28.IV. 28.IV.	200 punktów mięsa każdego rodzaju 200 punktów wieprzowiny za wyjątkiem boczku 200 punktów wieprzowiny amerykańskiej na każdy numer po 200 punktów mięsa /również i amerykańskiej wieprzowiny/
Jajka	A 17 - A 18	15.IV.	225 g jaj albo 50 g jaj w proszku albo 500 g płatków owsianych

Do 2 kwietnia kończą się kartki na tydzień /17/.

Hjälpkommittén i Sverige - Polski Komitet Pomocy w Szwecji - Sekcja Kulturalno-Oświatowa, Polski Klub "Ognisko", Jungfrugeten 30/II, tel. 61-63-58